

Duâ lâfızları

Gölcük'ten Mustafa Çolak: “Duâlarda kullanılan, ‘İslâhı mümkünse ıslâh eyle, mümkün değilse Kahhâr ism-i şerifinle kahreyle’ cümlesi duâ âdâbına uygun mudur? Allah dilerse, O’nun kudreti için ıslâhı mümkün olmayan şey olur mu?”

Duâda istek ve ihtiyaçlarımızı hiç şüphesiz gücü, kudreti, ilmi, irâdesi ve hikmeti sonsuz olan âlemlerin Rabb’inden istiyoruz. Duânın hikmeti, kulluğumuzu idrâk etmemiz, acziyetimizi ve fakrımızı teslim etmemiz, Allah’tan isteme ve Allah’ı mercî bilme bilincini kavramamız, her zaman başvuracak ve ihtiyaçlarımızı arz edecek bize en yakın ve en güçlü hâcet kapısının bulunduğunu takdir etmemiz, yani kulluk âdâbını her an yaşamamızdır.

Duânın özü; her halimizde bizimle birisinin var olduğunu, eğer O’na yönelirsek, O’nun, bize yardımcı olacak en büyük kuvvet ve kudret Sahibi olduğunu, bizi işittiğini, bizim ihtiyaçlarımızı gördüğünü, bize imdat ettiğini bilmek, O’na yönelmek, O’na teveccüh etmek, O’na kalben yaklaşmaktır. Bedüzzaman Hazretlerinin ifâdesiyle, duânın “en mühim ciheti, en güzel gâyesi, en tatlı meyvesi şudur ki: Duâ eden adam anlar ki, Birisi var; onun hâtırat-ı kalbini işitir, her şeye eli yetişir, her bir arzûsunu yerine getirebilir, aczine merhamet eder, fakrına medet eder.” 1

Duâ ederken kesin ifâdeler kullanmalıyız, azmimizi ve gayretimizi açık, kat’î, kesin ve kararlı cümlelerle ifâde etmeliyiz, “eğer dilerse...” tarzında işi Allah’ın dileğine havâle eden cümlelerin duâda uygun olmadığını, çünkü zaten Allah’ın “dilerse” yapacağını ve “dilerse” duâyı kabul edeceğini, Allah’ı hiç kimsenin hiçbir şey için icbar edemeyeceğini bilmeliyiz.

Ebû Hüreyre (ra) anlatmıştır: Peygamber Efendimiz (asm), “Sakın sizden biriniz duâ ettiği zaman, “Allah’ım, eğer dilerse beni mağfiret eyle! Allah’ım eğer dilerse bana merhamet eyle! diye duâ etmesin. Duâda azimli ve kararlı olsun. Çünkü (zaten) Allah dilediğini yapıcıdır. O’nu hiç kimse hiçbir işe zorlayamaz” buyurmuştur.2

Mü’min mü’mine lânet etmez, kahr okumaz. Mü’min mü’minin gıyâbında lehine ve hayrına duâ eder, aleyhinde ve kötülüğü için bedduâ etmez. Kötülükleri ve seyyiâtı varsa ıslahı için duâ eder, kahr u perişan olması için duâ etmez. İslâhı için duâ ederken, hiç şüphesiz, “ıslâhı mümkünse...” tabirini kaldırmalı, doğrudan ıslâhını ve hidâyetini istemelidir. Böylece hadiste de geçtiği gibi, duâyâ netlik ve kesinlik kazandırmış olur.

İslâm düşmanları için bile olsa, bedduâ etmek aslında tavsiye edilen bir husus değildir. Islâh olmaları için duâ edilir. Ancak ıslâh olmadıkları takdirde nerede, nasıl ve ne boyutta kahrolacaklarını duâmıza almamıza gerek yoktur. Cenâb-ı Hak Ahkemü'l-Hâkimîn'dir. Kur'ân'da Hazret-i Nuh'un (as) kavmi için azap istediğine dâir âyetler vardır. Ancak Hazret-i Nuh (as) bu neticeye dokuz yüz küsur sene devam eden zorlu ve cefâkâr bir tebliğ döneminden sonra ulaşmıştır. Demek, azap istemeye istihkak kazanmak için önce tebliğ hususunda ciddî bir cehd ve gayret sarf etmelidir. Âyetleri inceleyelim:

“Nuh dedi ki: ‘Rabb’im, doğrusu ben milletimi gece gündüz çağırdım. Fakat benim çağırمام, sadece benden uzaklıklarını arttırdı. Doğrusu ben, Senin onları bağışlaman için kendilerini her çağırışında, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler. Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım. Sonra onlara açıktan açığa ve gizliden gizliye de söyledim. Dedim ki: “Rabb’inizden bağışlanma dileyin. Muhakkak O, çok bağışlayandır.” 3

Hazret-i Nuh (as) tebliğine devam ederken, “Onlar insanlara, “Sakin tanrılarınızı bırakmayın. Ved, Suva’, Yağus, Yeûk, ve Nesr putlarından asla vaz geçmeyin” dediler. Böylece birçoğunu saptırdılar. Rabb’im, Sen bu zâlimlerin (artık) dalâletlerini arttır. Onlar günahları yüzünden suda boğuldular. Ateşe sokuldular. Kendilerine Allah’tan başka yardımcı bulamadılar. Nuh dedi ki: “Rabb’im, yeryüzünde hiçbir inkârcı bırakma. Sen onları bırakırsan, muhakkak onlar Senin kullarını saptırırlar.” 4

DUA

Ey Kadü'l-Hacat ve ya Mucib’üd-Daavat! Duâlarımızı makbul, a’malimizi meşkur, ibadetlerimizi mebrur eyle! Niyetlerimizi hâlis, adımlarımızı sabit kıl! Nefsimizi nüfus-i emarenin yolunda değil, kulub-u mütmeinnenin yolunda haşret! Âmin!

1- Sözler, s. 288.

2- Müslim, Duâ, 3.

3- Nuh Sûresi, 71/5-10.

4- Nuh Sûresi, 71/23-27.